GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 256. Środa 6. listopada 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 2. listopada. Dnia 3. listopada 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXXXIV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa a mianowicie w polsko-niemieckiem podwójnem wydaniu. Tego zeszytu wyszło dnia 13. paździer. pojedyncze niemieckie, madjarsko-, kroacko-serbsko- i romańsko-niemieckie podwójne wydanie, a d. 14. paźdz. czesko-niemieckie podwójne wydanie.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 380. Dekret ministerstwa wyznań i nauk publicznych z dnia 4. października 1850, którym ogłoszono przyzwolone najwyż. uchwałą z dnia 29. września prowizoryczne przepisy o akademiach prawniczych w Węgrzech.

Nr. 381. Dekret ministerstwa wyznań i nauk publicznych z dnia 4. października 1850, którym ogłoszono przyzwolone najwyż. uchwałą z dnia 29. września 1850 prowizoryczne przepisy o akademii prawniczej w Zagrabiu.

Lwów, 30. paźdz. Wysokie c. k. ministeryum finansów nakazało dekretem z 23. b. m. liczba 14.655, aby dyrekcya banku i tą razą pozostała przy dotychczasowym zwyczaju, według którego dawniejsze z obiegu ściągnięte banknoty po 1 złr. i 2 złr. jeszcze przez trzy miesiące nad termin ściągnięcia mogą być w c. k. kasach wymieniane, a przeto w Wiedniu jeszcze po koniec czerwca 1851, a w koronnych krajach po koniec marca 1851 w właściwych kasach bankowych; i w tej mierze wydano już do wszystkich kas bankowych potrzebne rozporządzenie.

Z c. k. galicyjskiego krajowego prezydyum.

Sprawy krajowe.

(Dary na rzecz pogorzelców Krakowa.)

Lwów, 5. listopada. W. Sabina Zielińska z Lubyczy królewskiej na rzecz pogorzeli miasta Krakowa ofiarowała kubek śrebrny na loteryę domową, i zajęła się rozdaniem losów.

Następujące osoby przyczyniły się do zebrania wpłynionych za też losy 90 złr. m. k. czyli 88 złr. 20 kr. i jednego rubla:

Dr. Arbesbauer 2r. Brunicka baronowa 4r. Brunicki baron Jakób 5r. Brunicki baron Jan 4r. Bobowski, c. k. komisarz obwod. 2r. Bazan Ignacy 1r. Fontanna Antoni 4r. Grolle Aniela 2r. Grolle, c. k. rotmistrz 2r. Gubatta Rudolf 2r. Grądzki Aleksander 3r. Hołyński, c. k. kontrolor 1r. Jabłonowska hrabina Józefa 10r. Jaremkiewicz, gr. k. paroch 2r. Korzeniowski Aleksander 5r. Kamiński Dyonizy 1r. Lachocka Amalia 2r. Łoś hr. Aniela 2r. Łoś hr. Tadeusz 7r. Łoś hr. August 2r. Obniski Wiktor 5r. Papara Szczęsny 5r. Rożejowski Leon, proboszcz 2r. Skrzyszowski Michał 8r. Ślazki, c. k. poborca 1r. Sietnicki Jan 1r. Wrany 2r. Zarzycki Tytus 3r.

Nietylko wspaniałomyślnej W. Sabinie Zielińskiej, lecz także i wszystkim wyżwymienionym osobom za szlachetny udział w rozebraniu losów składa się niniejszem najczulsze pokziękowanie z tym dodatkiem, iż te na ręce JW. najprzewieleb. arcybiskupa obrz. łacin. przesłane i przełożonemu Magistratu lwowskiego wręczone pieniądze wraz z innemi na ten cel uzbieranemi kwotami natychmiast na miejsce przeznaczenia odesłane zostały.

Rezultat konferencyi Warszawskich.

Wiedeń, 1. listopada. Litografowana korespondencya austryacka zawiera następujący artykuł o rezultacie konferencyi w Warszawie:

Konferencye w Warszawie są ukończone, świat przejęty jest uczuciem, że godzina stanowcza się zbliża.

Z gorączkową egzaltacyą rozszerzają wiadomości o domniemanym rezultacie zjazdu Warszawskiego, a każdy pojmnje go i eksploatuje stosownie do swoich życzeń i nadziei. Niech nam będzie wolno wystąpić przedewszystkiem przeciw zdaniu, jakoby przyszłe wewnętrzne ukonstytuowanie się Niemiec miało być rozstrzygniętem w Warszawie. Jestto i zostanie zawsze sprawą państw niemieckich i niemieckiego ludu. Nikt niejest więcej oddalony od chęci mieszania się w wewnętrzne sprawy Niemiec, jak dwór ces. rosyjski, nikt niejest więcej oddalony od chęci wywoływania takiej obcej interwencyi, choćby nawet dla poparcia najsłuszniejszych pretensyi, jak Austrya. Lecz równie jak pewną jest rzeczą, że wewnętrzne sprawy niemieckie tylko w własnem ich łonie załatwione być muszą, z wyłączeniem wszelkiego obcego wpływu, tak też niemniej jest pewna, że związek niemiecki na zewnątrz jako ciało polityczne jest członkiem wielkiej europejskiej rodziny państw, opartym na podstawie internacyonalnych traktatów, i ztąd też wywodzi swoje polityczne istnienie równie jak swoje prawa i obowiązki.

Gdzie przeto naruszone są te traktaty, a zakwestyonowane warunki internacyonalnego uznania związku, tam poczyna sprawa przybierać znaczenie europejskie, a gwaranci traktatów wiedeńskich nabywają powodu i prawa do bronienia swych interesów i pretensyi ze stanowiska rzeczonych traktatów.

Jeżeli więc niemieckie państwa związkowe uznawać niechcą jedynie legalnego organu związku, starając się owszem pozbawić naród niemiecki wszelkiej reprezentacyi na zewnątrz, a na wewnątrz wszelkiej siły i wszelkiego kierunku, czyliż w takim razie dziwić nam się wypada, jeżeli także mocarstwa obce zastanawiać się poczynają, czyli też Niemce w ogóle jeszcze istnieją i komu przysłuża prawo w imieniu Niemiec rzecz prowadzić i działać? Na Prusach, które się w całej Europie ubiegały o patronat i tolerancyę, ciąży także odpowiedzialność, że sprawy niemieckie stały się przedmiotem układów z obcemi mocarstwami. Ile nam wiadomo, mało tylko zyskały Prusy na tem poniżeniu własnej godności i imienia niemieckiego. Lecz właśnie z natury niesłusznych dążności i ambitnych zamiarów wypływa, ze rzadko znajdują sympatye. Państwo pragnące swego powiększenia kosztem swoich sąsiadów, znajduje rzadko kiedy drugie mocarstwo, któreby w podzielaniu podobnych planów upatrywało własny swój interes. Austrya trzymająca się ściśle traktatów, nieszukająca bynajmniej powiększenia i korzyści, nienaruszająca praw niczyich, a broniąca własnych, nienapotyka nigdzie niedowierzania ani zazdrości. Siła jej zasadza się właśnie na prawowitości i bezinteresowności jej polityki.

Możemy też czytelnikom naszym dać zapewnienie, że ta polityka nietylko w ogólnych zarysach swoich, lecz i w pojedyńczych krokach doznała zewszechmiar najlepszego przyjęcia ze strony gabinetu rosyjskiego. Rosya jako gwarantka traktatów wiedeńskich postępować będzie w ścisłem porozumieniu z Austryą we wszystkich ewentualnościach jakieby zajść mogły w utrzymaniu i bronieniu tych traktatów.

Austrya postanowiła nieodzownie trzymać się ściśle aktu związkowego jako legalnej podstawy, z której się ma rozwinąć stosowne do czasu nowe przekształcenie Niemiec na drodze legalnej. Z aktu związkowego dedukować będzie Austrya prawo i środki do oparcia się zachodzącym tymczasem trudnościom i potrzebom w Hesyi i w Holsztynie. *Prusy wyrzekły wprawdzie stanowcze groźby na wypadek urzeczywistnienia tej decyzyi. Miło nam, iż możemy wyrzec zapewnienie, że ta groźba najmniejszego niezrobiła wrażenia.* Czemże byłaby Austrya, gdyby się dla pogróżek zrzekła praw swoich i gdyby tylko takie chciała mieć znaczenie w Europie, na jakie zezwolić raczy zuchwały sąsiad? Jakoż Austrya poczyniła stosowne kroki, by na podobne pogróżki należycie odpowiedzieć. Teraz kiedy poniesione są ofiary niezbędne przy zmobilizowaniu wielkiej armii, łatwo każdy pojmie, że Austrya ani kroku nieustąpi od swego prawa. Spodziewamy się, że i w Berlinie co do tego punktu łudzić się niebędą. Tak idealne plany potęgi i wielkości, jakie się roją po niektórych głowach w Berlinie jako zabytki gorączki lat rewolucyjnych, mogły się wprawdzie wylęgnąć w duszy śmiałego zdobywcy na zwycięzkich polach bitwy. Ale nowem i wcale oryginalnem jest przedsiębierstwo chcieć uskutecznić te plany za stolikiem i zakładać panowanie nad światem za pomocą spisania paragrafów dla ukonstytuowania nieznanego jeszcze państwa.

Nim się jednak ugniemy przed temi artykułami ustaw, raczej rozprawilibyśmy się nfni w zwycięzką armię naszą.

(Jego Exc. Marszałek Radetzky powołany do Wiednia.)

Wiedeń, 1. listopada. Jego Excelencyę p. Feldmarszałka hrabię Radetzkiego powołał Jego ces. Mość depeszą telegraficzną do Wiednia.

(Wykaz banku narodowego za miesiąc październik.)

Wiedeń, 31. października. Właśnie nadesłano nam, pisze Reichs-Zeitung, wykaz banku za miesiąc październik, który co do istoty w porównaniu z wykazem z poprzedniego miesiąca następujące zmiany przedstawia.

W tym miesiącu pomnożyły się aktywa: w skarbie gotówki o 12,219 złr. 34 kr.; w asygnatach na węgierskie dochody krajowe o 44,157 złr., w rewersach skarbu państwa o 10,405,900 złr. w portefeuillu wexlowym o 2,490,541 złr. 32 kr.; w forszusach na depo-

nowane papiery państwa o 270,200 złr.; w zamkniętej poczcie o 13,160 złr. 24 kr.

Przeciwnie zaś zmniejszyły się: w trzech procentowych rewersach kasy o 9,788,935 złr.; w uprocentowanych po 2 od sta pretensyach do państwa o 150,000 złr.; w chwiewnych saldi o 383,092 złr. 55 kr.; w pożyczce dla Węgier o 2,550 złr.; w pożyczce dla urzędów zastawniczych o 20,000 złr.

W równym czasie pomożyły się pasywa banku: w obiegu banknotów o 2,496,186 złr.; w niepodniesionych dywidendach i saldi o 400,249 złr. 35 kr. Przeciwnie zaś zmniejszyły się w funduszu pensyi o 1,835 złr. 1 kr. Obieg banknotów wynosił 29. października 252,494,494 złr. Na sardyńską indemnizacyę wojny wpłynęło w ogóle 10,290,000 złr.

Obwieszczenie.

Dyrekcya banku podaje niniejszem do wiadomości publicznej stan austryackiego narodowego banku z 29. października 1850.

Aktywa.

	zł.	kr.	złr.	kr.
Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i sztaby srebrne			31.563.096	48
Znajdujące się 3% asygnaty kasowe z r. 1849 we wszystkich kasach bankowych			19.994.040	—
Znajdujące się asygnaty na węgierskie dochody krajowe			651.478	—
Znajdujące się rewersa skarbu państwa			16.155.100	—
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 95 dniami . . .	31.296.723	50		
Eskomptowane efekta od Wiedeńskiego posiłkowego komitetu .	2.939.764	2		
Eskomptowane efekta Berneńskiego i Pesztyńskiego handlowego stanu, tudzież niektórych przedsiębierstw przemysłowych itd. .	965.675	—		
Eskomptowane efekta niektórych właścicieli fabryk i realności, z hypoteką pupilarną . . .	166.000	—		
Suma	35,368,162	52		
Eskomptowane efekta w Pragskim portefeuillu	1,198,535	40	36.566.698	32
Forszusy na deponowane według statutów krajowe papiery, spłacalne najdalej za 90 dni . . .	19.796.000	—		
Forszusy dla austryackiego Lloyda i gmin niektórych miast . . .	1.800.000	—	21.596.000	—
Pretensye do państwa:				
Funduszowy dług państwa dla wymiany papierowych pieniędzy waluty wiedeńskiej, a to:				
a) po 4% uprocentowany . .	37.583.790	34¼		
b) nieuprocentowane	38.076.725	52¼	75.660.516	26²/₄
Na realną hypotekę eskomptowane asygnaty kasy centralnej po 3%			50.000.000	—
Istniejące przedtem pod różnemi tytułami pretensye, które taraz na mocy zawartej z administracyą finansów ugody na uprocentowaną po 2% sumę zamienione zostały, a na której pokrycie i powolną amortyzacyę przeznaczone są spłaty sardyńskiej indemnizacyi wojennej, tudzież 4½% pożyczki państwa 96.948.768 złr. 28 kr.				
Potrąciwszy od tego:				
Wpłatę na sardyńską indemnizacyę wojenną . . . . . . 10.290.000 złr.				
Wpłatę na 4½% pożyczki państwa . . . . 60.541.930 „	70.831.930 złr.		26.116.838	28
Chwiewne saldi za wymieniane 3% asygnaty z roku 1842 itd.			2.204.086	58²/₄
Pod gwarancyą państwa:				
a) Pożyczka dla Węgier po 2%			561.012	51
b) Na wsparcie ubogich profesyonistów, bez procentu			1.800.000	—
c) Dla c. k. urzędów zastawniczych			40.000	—
Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa			5.980.594	36
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych			863.091	1
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów, między któremi zawarta jest wpłata na 4½% pożyczkę z 2.975.000 r.			4.951.949	55
			294.704.533	36

Pasywa.

	złr.	kr.
Obieg banknotów	252.494.494	—
Fundusz rezerwowy	5.980.649	11
Fundusz pensyi	858.225	16¾
Niepodniesione jeszcze dywidendy mające być wymieniane asygnaty, tudzież saldi bieżących rachunków	4.998.565	8¼
Fundusz bankowy w 50.621 akcyach do pierwiastkowej wkładki po 600 złr. m. k. za akcyę	30.372.600	—
	294.704.533	36

Wiedeń, 31. października 1850.

Pipitz, gubernator banku.

Sina, zastępca gubernatora banku.

Erggelet, dyrektor banku.

(Data statystyczne o monarchyi austryackiej ułożone w tabelach.)

Wiedeń, 31. października. Nieprzewidziane opóźnienie druku wychodzących w c. k. drukarni rządowej szczegółowych tablic statystycznych, spowodowało wysokie ministeryum handlu w celu ogłoszenia statystycznych tablic monarchyi austryackiej korzystać z 10. i 11. zeszytu wydawanego przez dyrekcyę statystyki administracyjnej pisma miesięcznego, pod tytułem: „Wiadomości tyczące się handlu, rzemiosł i środków komunikacyjnych, jako też pod względem statystyki w ogóle (w księgarni Karola Gerolda) ponieważ w nich najnowsze data statystyczne bardzo dokładnie są zebrane.

Wszelako chociaż przy układaniu tablic niniejszych w ogóle korzystano starannie ze wszystkich wykazów najnowszych, to przecież niesięgają niektóre z nich nawet po za rok 1847, a to najpierw dla tego, że obadwa lata następne za normalne uważane być nie mogą, a powtóre, ponieważ wypadki tych samych obudwu lat ostatnich zbieranie dat statystycznych w niektórych krajach koronnych poprostu niepodobnem czyniły lub przynajnajmniej bardzo utrudniały, tak że bardzo znaczne luki w nich pozostały. W tabelach sięgających do roku 1846 są wyraźne wymienione powody, dlaczego żaden rok późniejszy za normę obranym być nie mógł. Przy wymierzaniu zakresu pojedynczych oddziałów będzie o ile miejsce i format pozwolą na to, miało się szczególniejszy wzgląd na przedmioty zostające w jakiejkolwiek styczności z kwestyami bieżącemi. Ponieważ nakładca upoważniony został wydać osobny przedruk tych obudwu zeszytów wspomnionego pisma, aby przez sprzedaż pojedynczych egzemplarzy uczynić je przystępnemi dla liczniejszego grona czytelników, przeto wypada nam tylko życzyć sobie, aby publiczność niezaniedbując tej sposobności, starała się ile możności o nabycie i poznanie tych wielostronnych, nader interesujących, z sumienną gorliwością zebranych i bardzo szybki przegląd nastręczających dat statystycznych.

— Układaniem corocznych wykazów zachodzących w każdym okręgu rządowym ślubów, narodzin i wypadków śmierci zajmować się będą odtąd rządy obwodowe. Materyału na to dostarczać będą tabele wikaryuszów okręgowych. Tabele te które dawniej odsełano do urzędów cyrkularnych, mają być zacząwszy od roku wojskowego 1850, odsełane do rządów obwodowych. *(Oestr. Cor.)*

Hyszpania.

(Powstanie na wyspie Cuba. — Księżna Montpensier udaje się za granicę.)

Madryt, 21. października. Rząd otrzymał wiadomość, iż w jednej wsi na wyspie Kuba wybuchło powstanie w celu przyłączenia tej wyspy do zjednoczonych stanów północnej Ameryki. Komendant wojskowy tego miejsca, *Ramon Sanchez*, miał stanąć na czele powstańców, których liczba wszakże nie wielka. Koresponduje on jak utrzymują z jenerałem Lopez. Do Pinar del Rio, gdzie bunt podniesiono, wysłano już wojska.

Królowa hyszpańska pozwoliła księżnie *Montpensier* udać się na czas jednego miesiąca za granicę. Odwiedzieć ma ona swoją teściowę, hrabinę Neuilly.

Madryt, 23. października. Wątpią tu o tem bardzo, iżby Anglia chciała interweniować na korzyść angielskich wierzycieli. — „Heraldo" powątpiewa o wiarogodności doniesienia względem powstania na wyspie Kuba, bowiem doniesienie to nie nadeszło wprost lecz na północną Amerykę do Madrytu.

Francya.

(Korespondencye telegraficzne.)

Paryż, 29. października. Dzisiejszy Monitor urzędowy zawiera rozporządzenie względem rozpoczęcia wyborów zastępczych w departamencie Cher na dniu 24. listopada. Pan Persigny powróci zapewne aż po upływie swego sześciomiesięcznego urlopu. — Dziennik *Pair* zawiera namiętny artykuł przeciw jenerałowi Changarnier. Słychać, że tenże ustąpić nie chce, lecz oczekują jego destytucyi. Rada ministeryalna jest za zgodą. Już pogłoska, że jenerał Neumayer znowu został na swojej posadzie, wywarła dobry wpły na giełdzie. Komisya nieustająca zgromadzenia narodowego miała znowu posiedzenie. — W Algieryi grasuje znowu cholera bardzo gwałtownie.

3% 57.30. 5% 92.70.

Paryż, 30. października. Prezydent republiki nie cofnął swego postanowienia co do usunięcia jenerała Neumayer, a dzisiejszy *Monitor* zawiera już mianowanie tego jenerała dowódzcą dywizyi w Rennes i Nantes. Niepewna jeszcze czyli jenerał Neumayer przyjmie to dowództwo, zwłaszcza, że następca jego mianowany jest bonapartystyczny jenerał Carrelet. Komisya nieustająca naradza się dziś i jutro w nadzwyczajnych posiedzeniach o zwołaniu izby prawodawczej. Prezydent zgromadzenia narodowego pan Dupin spodziewany jest w Paryżu.

Krąży pogłoska, że prezydent republiki na wypadek konfliktu zamierza apelować do ludu.

3% 56.90. 5% 92.20. *(B. Z.)*

(Depesza telegraficzna.)

Paryż. 31. $5^{0}/_{0}$ renta 92 frn. $3^{0}/_{0}$ 56 frn., 95 centymów. Jenerał Neumayer nie chce przyjąć ofiarowanej mu komendy. Pogłoska niesie, że jenerał Pervass ma być złożony z posady. Towarzystwo decembrystów ogłasza się nieustajacem. Baroche wzbrania sią dać odpowiedź komisyi nieustajacej o złożeniu z posady Neumayera, gdyż to jest rozporzadzenie administracyjne. Komisya nieustajaca wzieła tę odpowiedź do protokółu, jednakże niepowziąwszy żadnej uchwały, odroczyła się do soboty. Schramm nie był na tych obradach obecny.

(Stan rzeczy w Paryżu.)

Paryż, 28. paźdz. Dochodzace nas głuche wieści, pisze *Ind. Belge*, zdają się zwiastować burzę która się gotuje w Paryżu śród pozornej ciszy. Wieści te były uzasadnione a korespondencye tegoż dziennika donoszą, że burza lada dzień może wybuchnąć. Słusznie powiedziano, że zbliżenie się między jenerałem Changarnier a pałacem Elysée było zaledwie powierzchownem tylko załatwieniem. Zaszedł bowiem już nowy konflikt między nowym ministrem wojny a naczelnym dowódzcą armii paryskiej. Zaraz po ogłoszeniu rozkazu dziennego wydanego przez jenerała Schramm przy wstąpieniu do ministerstwa, poczęły dzienniki opozycyjne rozkaz ten złośliwie rozbierać, lecz jeszcze niezgrabniej objaśniały go dzienniki elyzejskie. Z powodu tych rozpraw jednej i drugiej strony wyszedł rodzaj napomnienia do jenerała Changarnier, że obowiązkiem jego jest uznawać władzę hierarchiczną ministra. Oprócz tego wezwały dzienniki elyzejskie dość ostro jenerała Changarnier, aby wyrzekł raz swoje sympatye i projekta polityczne. Ztąd pierwsza oziębłość. Na domiar tego uchwalono w pałacu Elyzée, że należy odebrać jenerałowi Neumayer dowództwo jednej z diwizyi armii paryskiej, które mu powierzył był jenerał Changarnier. Powody tej uchwały mniej więcej są znane: idzie tu nieco o ukaranie jenerała Neumayer za to, że zakazał swojej dywizyi podczas rewizyi w Sartory wydawać okrzyki, ale więcej jeszcze aby powziąć krok nieprzyjemny jenerałowi Changarnier w odwet za milczenie jakie ten jenerał ciągle zachowuje wbrew wszelkim wezwaniom, co do kwestyi przedłużenia władzy prezytenta republiki.

Lecz jakiekolwiekbądź były powody, to przecież fakta są uderzające: jenerał Changarnier niechce przyzwolić na oddalenie jenerała Neumayer; dotychczas pałac Elyzée obstaje przy swojem, z jednej i z drugiej strony wielkie wzburzenie; słychać głośno o zwołaniu nadzwyczajnem komisyi nieustającej zgromadzenia narodowego; jedni mówią, że na dziś jeszcze, drudzy że na jutro, a sprawa publiczna przechodzi z pozornej ciszy do największej agitacyi w wyższych sferach. Należy się spodziewać, że rezultatem będzie nowe pojednanie. *(Ind.)*

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

Paryż. 28. października. Przedmiotem rozmowy potąd jeszcze jest poselstwo prezydenta. Wysnuwają ztąd różne domysły. Akt ten ograniczy się zapewne tak jak w stanach zjednoczonych przedewszystkiem na pojedyńczem przedstawieniu położenia. Kwestya prorogacyjna nie będzie tam dotknięta; chcą oczekiwać skutku petycyi i wniosku podanego w tej mierze przez jednego z bonapartystowskich reprezentantów.

— Wszystkie żeglujące narody przyjmą wkrótce wspólny pierwszy merydyan, przecinający przylądek *Horn*. Potąd opierali się temu planowi najbardziej Anglicy dla swej próżności narodowej, lecz słychać, iż chcą się już nań zgodzić, zwłaszcza iż z powodu różności pierwszego merydyanu zachodziły różne niedogodności, i doznano licznych przygód na morzu.

Jenerał *Fabrier*, który przed odroczeniem zgromadzenia narodowego przedłożył był nieuwzględniony przez zgromadzenie wniosek względem uwolnienia *Abd-el-Kadera*, odwiedził go w zamku Amboise dla przysposobienia sobie dalszych o jego stanie dowodów, bowiem na najbliższej sesyi myśli przedłożyć wniosek swój powtórnie.

Według doniesienia z *Cherbourg* z 26. października opuściła stojąca tam flota tyczący się port na dniu wspomnionym. — Wiceadmirał *Baudin* odjechał do Paryża, dla zastąpienia jak mówią admirała *Romain Desfossés* w ministeryum marynarki. *(D. R.)*

Włochy.

(Najnowsze wiadomości z Turynu.)

Turyn, 28. paźdz. Pierwsze wyborcze kolegium stolicy zwołane jest na dzień 4. listopada do obrania deputowanego dla parlamentu, w miejsce mianowanego ministrem handlu i marynarki hrabi Cavour. — Przed kilku dniami udała się deputacya Turyńskiego handlowego stanu w której także Cavour brał udział, do wdowy po ministrze handlu Santa Rosa dla doręczenia jej przepysznie haftowanej honorowej cyfry na pamiątkę zmarłego jej małżonka.

Rzym, 22. W tutejszych kołach katolickich rozmawiają teraz prawie wyłącznie o nawróceniu dra. Szymona Jana *Boyhmie*, prezbyteryańskiego proboszcza przy wszechnicy w Edynburgu, który wysłany był ztamtąd do południowej Francyi z poleceniem uzyskania prozelitów i założenia prezbyteryańskiego kościoła w Marsylii. Lecz przybywszy zaledwie do tego miasta, doznał na sobie silnego wpływu katolicyzmu, i zaznajomił się z francuskim księdzem Ferrand, który objaśnił mu kardynalne nauki katolickiego kościoła. Następnie udał on się do Awinionu, gdzie zabawiwszy kilka niedziel spędzonych w samotności i rozmyślaniu, wyrzekł się publicznie dawniejszej swej wiary w obec arcybiskupa. P. Boyhmie odjechał już do Londynu, gdzie pod kierunkiem księdza Newmann przygotowuje się do przyjęcia kapłańskiego święcenia. W ogóle ponawiają się w Anglii ciągle przejścia do katolicyzmu. Tak niedawno jeszcze temu przeszedł prezbiteryanin Esquire William Jackson do katolickiego kościoła.

Niemce.

(Zgromadzenie związkowe nakazuje zaprzestanie kroków nieprzyjacielskich w Szlezwig-Holsztynie.)

Frankfurt n. M., 28. paźdz. Zaraz po odbytej przedwczoraj wymianie ratyfikacyi traktatu pokoju ze strony związku niemieckiego i Danii, przesłano do holsztyńskiego namiestnictwa rozkaz aby po pokoju zawartym już ze strony związku niemieckiego niezwłocznie zaniechano kroki nieprzyjacielskie i zredukowano armię w Holsztynie na stan kontyngensu związkowego. Słychać że Austrya i Hanower zlecone mają wykonanie tej uchwały. *(B. Z.)*

(Ogłoszenie ze strony ministeryum wojny.)

Drezdno, 16. paźdz. Ministeryum wojny ogłosiło następujące uwiadomienie: „Oficerom zostającym bez służby, którzy otrzymali pozwolenie noszenia uniformu, i którzy przypięli postanowioną dla związkowej armii w roku 1848 kokardę, czyni się wiadomo, że przyjęte do kokard niemieckie kolory na teraz znowu są usunięte i tylko kolory krajowe mają w kokardach być noszone, gdyż pierwsze kolory były nakazane jako powszechny znak poznania na przypadek wyruszenia związkowego wojska, któryto przypadek teraz nie zachodzi. *(D. A. Z.)*

(Ogłoszenie urzędowe.)

Drezdno, 30. października. Wyszło tu dziś następujące ogłoszenie:

Ponieważ zgromadzenie związkowe w Frankfurcie ratyfikowało traktat pokoju zawartego między koroną Prus w pełnomocnictwie związku niemieckiego a koroną Danii, przezco ten traktat stał się obowiązującym także dla Saksonii, przeto na mocy rozporządzenia niemogą być odtąd bez pozwolenia wydawane ani cierpiane odezwy do składek dla Szlezwig-Holsztynu i połączone z tem ogłoszenia.

Drezdno, 30. paźdz. 1850.

Z deputacyi policyi miejskiej. *(B. Z.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 29. października.)

Met. Austry. $5^{0}/_{0}$ — $76\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}{}^{0}/_{0}$ 67. Akcye bank. 1126. Sard. $33\frac{1}{8}$. Hyszp. $3^{0}/_{0}$ — $33\frac{5}{8}$. Polskie 300 — 136; 500 — $81\frac{5}{8}$.

Prusy.

(Depesza telegraficzna.)

Gazeta Wrocławska zawiera następującą telegraficzną depeszę:

Berlin, 1. listopada. Ministeryalny dziennik *Deutsche Ref.* zawiera bardzo zaspokajający artykuł, z którego się okazuje, że po pierwszej nocie rosyjskiej tyczącej się Hessyi elektoralnej nadeszła druga o wiele łagodniejsza. Wspomniony artykuł *Reformy* potwierdza dalej wiadomość, że rząd w teraźniejszym składzie rzeczy nie zamierza zmobilizowania armii.

(Kurs giełdy berlińskiej z 1. listopada.)

Dobrowolna pożyczka $106\frac{1}{4}$. Oblig. długu pań. $85\frac{3}{4}$. Akcye bank. $97\frac{1}{4}$. Pols. listy zast. $95\frac{3}{4}$ L.; Pols. 500 — $81\frac{3}{4}$; 300 — $140\frac{1}{4}$ L. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $10\frac{5}{6}$. Austr. bank. $85\frac{1}{12}$.

Turcya.

(Wiadomości z nad granicy Bośnii.)

Znad granicy Bośnii, 24. paźdz. donoszą: Właśnie odebrałem, pisze korespondent dziennika *Oestr. Coresp.* niezawodną wiadomość z Sarajewo, i pospieszam z jej doniesieniem. Nowo mianowany wezyr Bośnii, Haireddin Basza nie stanął był jeszcze po dzień 14. b. m. w Sarajewo. Omer Basza otrzymał rozkaz z Stambułu odesłać natychmiast do Konstantynopola wszystkich w jego wojsku służących emigrantów węgierskich, których jak niezawodnie donoszą, jest około 1500 ludzi, co też istotnie nastąpiło. — Jeszcze przed nadejściem zimy spodziewają się w Sarajewo 6 batalionów piechoty, z których później dwa bataliony odejdą do Mostar. Bośnia ma być podzielona na 4 paszalikaty, to jest na paszalikat Trawnika, Banialuki, Zwornika i Bihacza; ale wezyr będzie mieć ciągle swą siedzibę w Sarajewo. Mustaj Basza Babicz i Jazli Basza Serytkowicz mają być od cywilnego zarządu oddaleni i obadwaj będą jako ferykowie (jenerałowie dywizyi) w Bośnii urzędować. Pod wiosnę będzie w Bośnii powszechna rekrutacya i aż wtedy dopiero będzie tanzymat zaprowadzony. — Hafix i Ali Basza są jak słychać niezbłagani nieprzyjaciele nietylko zaprowadzających się reform, lecz nawet samego Omera Baszy, jako renegata i parweniusza; ztąd jasna, że niezbywa tam na podstępach i zdradzie. Zważywszy tedy liczebną słabość korpusu Omera Baszy, otoczonego zewsząd zbuntowanymi Nahim, i bardzo podejrzane zachowanie się ludności w Trawniku i Sarajewo, łatwo sobie możemy wytłumaczyć wsteczny ruch tego wodza. W Krainie panuje ponure osposobienie umysłów, podobne do ciszy przed wybuchem nawalnicy. (O wypadkach w Mostar, który leży w Herzegowinie, nie wiedziano jeszcze na tym punkcie granicy, z którego ta korespondencya nadeszła. *(Oestr. Cor.)*

(Obóz turecki pod Sarajevo.)

Z nad granicy serbskiej, 28. października. Wczoraj przeprawili się na kordonie slawońskim na brzeg austryacki dwaj szeregowce z insurekcyi węgierskiej, którzy wymknęli się z obozu tureckiego pod Sarajevo: izraelita Ehrlich, odlewacz czcionek ze Lwowa i Serb Radovanovic, czeladnik kuśnierski. Podług zeznania ich przy indagacyi sądowej składa się obóz turecki pod Sarajevo z 24 tabarów (batalionów), pomiędzy któremi dwa złożone są z samych powstańców węgierskich. Bem przybył przed trzema tygodniami do obozu, a jeden z braci Perczelów (Haddi-Basza) na kilka dni przed ich ucieczką. W tych dwóch tabarach znajdują się Polacy, Węgrzy, Niemcy, i kilku granicarzów piotrowarazdyńskich i brodzkich, którzy przy rozmaitych sposobnościach w Węgrzech pojmani, do służby wojskowej przymuszeni i podczas ucieczki przez Orsowę od prądu porwani zostali. 72 z pomiędzy wychodźców, mianowicie czeladź, szukali w Turcyi zarobku z rzemiosła swego, lecz Omer Basza zmusił ich wszystkich do służby wojennej. Obadwa te tabary zostały uorganizowane w obozie pod Nissa. Znajdujący się w nich Polacy pozostali wiernymi wyznaniu swemu, Węgrzy zaś i Niemcy przeszli po największej części do Islamizmu. Każdy renegat otrzymał 1000 piastrów w nagrodę. Pomimo to panuje między nimi wielkie zniechęcenie, a niektórzy próbowali już nawet umknąć, lecz schwytani musieli biegać przez rózgi i muszą teraz w kajdanach zamiatać ulice w Sarajevo, nosić wodę dygnitarzom tureckim, a noce przepędzać w więzieniu. Bliżej granicy uciekałoby ich daleko więcej. Własną ucieczkę przedstawiają oni jako bardzo awanturniczą.

Rzecz domowa.

Protokół

trzydziestego pierwszego posiedzenia Wydziału miejskiego stołecznego miasta Lwowa dnia 19. września 1850.

(Dokończenie.)

Referent radzca Teodorowicz.

8. W celu polepszenia miejskich gościńców, których położenie ostatniemi czasy niebyło zupełnie zaspokajającem, sekcya budownicza z wyjściem peryody dzierzawnej z ostatnim dniem października 1850 kończącej się, powodowana zresztą nawet koniecznością, gdyż wydzierzawienie konserwacyi tychże nadal pod wytkniętemi warunkami dla braku przedsiębierców do skutku nie przyszło, proponuje, ażeby z terminem ekspiracyi sześcioletnej dzierzawy dotychczasowego przedsiębiercy, tj. z dniem 1. listopada 1850 na rok administracyjny 1851 konserwacyę miejskich dróg, tudzież czyszczenie ulic i wywożenie śmiecia wziąć pod własny zarząd. Przytem miano na uwadze, ażeby na pokrycie tych wydatków w budżecie na rok 1850 wpisaną ilość 37,443 zr. 1¼ kr. m. k. ile możności nieprzekroczyć, i żeby mającemi wówczas zawsze do dyspozycyi robotnikami i furami inne instytucye gminne, jako to korpus pompierów podźwignąć, nareszcie aby połączyć w jedność administracyi oddzielne dotychczas przedsiębierstwa, dotyczące tego samego przedmiotu. Ogólny wydatek wraz z wydatkiem na założenie inwentarza obliczono na rok 1851 w ilości 38099 zr. m. k.

W skutek tego przedstawienia sekcyi, do którego rozpoznawszy wszechstronnie wszelkie za i przeciw wnioskowi przytoczone powody także magistrat w większej części przystąpił, wydział jednomyślnie potwierdził przedłożony wniosek i uchwalił, aby na ten cel sumę 38099 zr. m. k. wpisano do budżetu na rok 1851.

Pojedyńcze postanowienia, powyższą uchwałą objęte, są następujące:

Do skrapiania ulic, wywożenia śmiecia, śniegu i lodu, dowozu kamieni i innych robót pociągowych utrzymywać będzie gmina własny zaprząg; zaś wyłom kamieni z miejskich, a dostarczanie z innych kamieniołomów, tudzież rozdrabianie onych, i dostarczanie narzędzi uskuteczni się w drodze licytacyi lub układów. — Do utrzymania dróg w dobrym stanie, szczególnie przez niezwłoczne uchylenie okazujących się wad przyjęci będą 24 strażników. — Reparacye mostów, kanałów, poręczy i innych drogowych atrybutów, jeżeli wydatek kwotę 100 zr. m. k. przenosi, w drodze licytacyi lub układów, mniejsze zaś reparacye przez rocznych kontrahentów uskutecznione będą. — Czyszczenie rowów, spuszczanie wody z gościńców, wypełnianie dziur i kolei, tudzież bezpośredni nadzór nad drogami i robotnikami, należy do zwyczajnych powinności strażników. — Wakująca posada komisarza drogowego z roczną płacą 600 zr. m. k. ma być niezwłocznie obsadzoną; i jeden wegmajster z płacą 300 zr. m. k. przyjęty będzie.

Na to wszystko przeznacza się na rok 1851, mianowicie

a)	na wyłom kamieni z miejskich łomów	4800 złr.
	na dostawę kamieni różnej jakości i kształtu z innych łomów	5632 „
	na obrobienie kamieni	1600 „
	na utrzymanie 24 strażników	3140 „
	na reparacye mostów, kanałów, poręczy	350 „
	na zgartywanie błota i rozprzestrzenienie potłuczonych kamieni	5000 „
	na zakupienie naczynia roboczego	600 „
	na reparacye i dokupywanie narzędzi	100 „
	na trotoary z wyż mniemanych kamieni	180 „
	na płacę komisarza drogowego	600 „
	na płacę wegmajstra	300 „
	Ogółem	22306 złr.
b)	na założenie inwentarza, mianowicie	
	20 par roboczych koni	2400 złr.
	2 wierzchowców	300 „
	20 wozów gospodarskich	1200 „
	20 sani ordynaryjnych	120 „
	1 powóz do użytku komisyi	120 „
	rekwizyta sprzężaju	530 „
	rekwizyta stajenne	40 „
	2 siodeł	60 „
	urządzenie ubikacyi	300 „
	Razem	5070 złr.
c)	wydatki roczne, mianowicie	
	utrzymanie 22 par koni	5040 złr.
	utrzymanie 22 parobków	1968 „
	czynsz za kasarnie	2000 „
	płaca koniuszego	300 „
	remuneracya dla konowała	120 „
	światło, maź i podkucie koni	315 „
	10 pct. na zużycie koni	270 „
	20 pct. na zużycie wozów, sań i powozu	290 „
	50 pct. na zużycie rekwizytów stajennych	220 „
	odzież parobków rocznie licząc	200 „
	Razem	10723 złr.
	Ogół wydatków	38099 złr. m. k.

Wykonanie uchwały polecono sekcyi budowniczej i magistratowi.

9. Przychylając się do prośby prowizorycznego inżyniera przy miejskim urzędzie budowniczym Hermanna Schmutz, w skutek przedstawienia sekcyi budowniczej, tudzież magistratu uchwalono nadać mu stałą posadę, którą dotychczas prowizorycznie piastuje, z roczną płacą 600 złr. m. k.

10. Dla niedostatecznej liczby indywiduów technicznie uzdolnionych przy miejskim urzędzie budowniczym uchwalono Alfreda Bojarskiego i Ferdynanda Rosenbusch prowizorycznie przyjąć za praktykantów budowniczych z adjutum po 300 zr. m. k. rocznie.

Koniec posiedzenia o 8 godz. wieczór.

Kurs lwowski.

Dnia 6. listopada.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	31	5	34
Dukat cesarski	5	37	5	40
Półimperyał zł. rosyjski	9	40	9	44
Rubel śr. rosyjski	1	52	1	53
Talar pruski	1	43	1	44
Polski kurant i pięciozłotówk. . . .	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. . .	89	55	90	45

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. listopada. PP. Batowski Antoni, z Kulikowa. — Jabłonowski Józef, z Rawy. — Gorajski Władysław, z Umieszcza. — Łączyński Józef, z Batiatycz. — Hausner Otto, z Rajtarowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. listopada. Hr. Dzieduszycki Kazimierz, do Niesłuchowa. — PP. Bogdanowicz Maksymilian, do Przemiwółek. — Radziejowski Klemens, do Kłodzienka.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. listopada:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27'' 11''' 4''''	+ 6°	+ 6,4°	zachodni	pochm. burza
2 god. zr.	27 11 7	+ 6°	+ 5°	„	„ deszcz
10 g. w.	28 0 0	+ 5°		—	pogod.

TEATR.

Dziś: przedstawienie polskie: **„Dziewczęta pod bronią“** i **„Jan Kazimierz na łowach.“**

Jutro: opera niem.: **„Zampa.“**

W piątek: dramat polski: **„Deborah.“**

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowej.